

6133

5.406

1930

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Գրատ

պոլսկայ

059
0 83

059

0-83

ԱՅ

ՕՐԱՑՈՅՑ 1930 ԹՈՒՄԱԿԱՆԻ

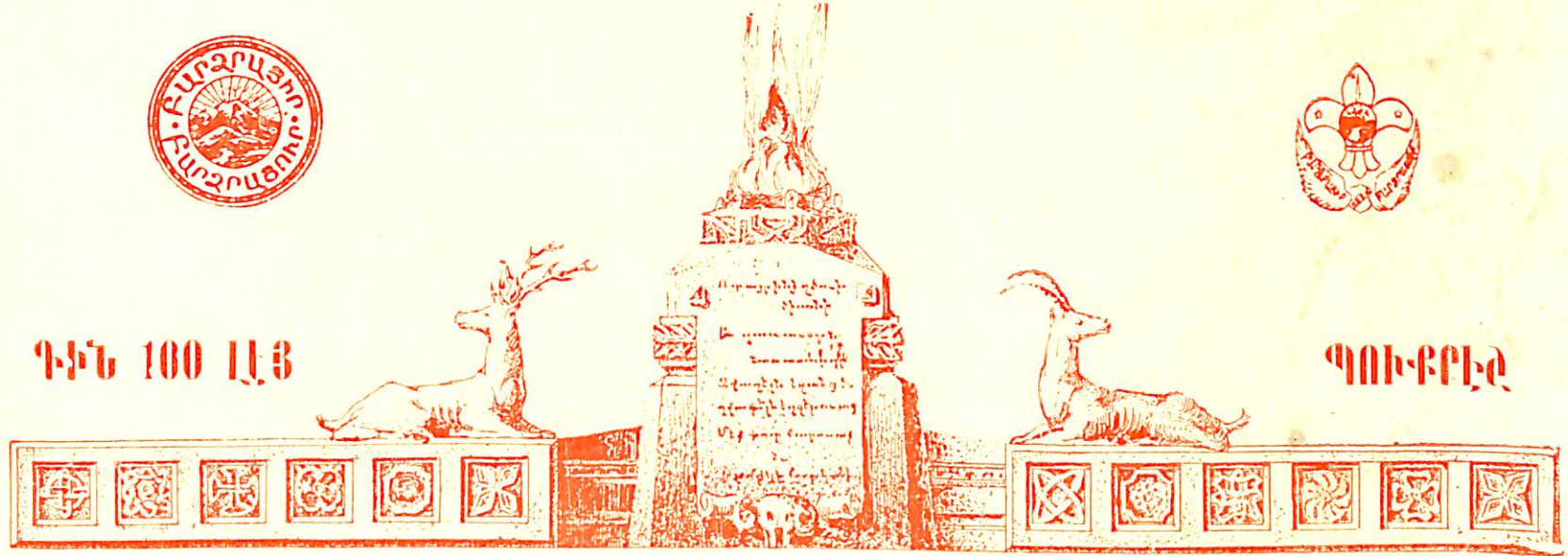
ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հ Մ Ը Մ Ի ԹՈՒՄԱՆԻՈՅ ՇՐՋ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՆ 100 ԼՅՑ

ԳՈՒԲՐԷՁ

5/33

ՏՊ Պ ԼԵՎՈՆԻԱՆ

254

Tip P Levonian

1	Գշ.—	ԿՍՂԱՆԳ. 1878 յունվ. 1 Ակնի մէջ կը ծնի տաղանդաւոր բանաստեղծ Ատոմ Եսրճանեան Սիամաննօ, նահատակուած 1915ին:
2	Եշ.—	1899 յունվ. 2 Եղիպտոսի վարչապետ Նուպար Փաշա կը մեռնի: Ծնած էր 1825ին:—
3	Ուր.—	1834 յունվ. 3 կը մեռնի Յարսմիւն Ամիրայ Պէզնեան մեծ բարերարը, ծնած 1771ին:
4	Շր.—	1866 յունվ. 4 կը ծնի Իզդիրի մէջ յայտնի գրագէտ Ա. Անսրնեան:
5	Կիր.—	ՃՐԱԳԱՆՈՅՑ ԻՆՈՒՆԳԻ. 1835 յունվ. 5 կը մեռնի Հ Մանուէլ Զախախեանց, Կարգմանիչ եւ հեղինակ, ծնած 1770ին Կիւմուշխանէ:
6	Բշ.—	ԻՆՈՒՆԳ. 1863 յունվ. 6 Սերասիա կը ծնի Տօրմ. Ն. Տաղաւարեան, բժիշկ եւ հանրային գործիչ, նահատակուած 1915ին:
7	Գշ.—	ԼՐԵՈՒԷԼՈՅ ԻՆՈՒՆԳԻ. 1825 յունվ. 7 կը ծնի Կ. Պոլիս Վիեննայի սրբաճայր Արսէն Արք. Այալնեան մեծ քերականը, մեռած 1902ին:
8	Գշ.—	1918 յունվ. 8 Ուիլըն կը հռչակէ իր 14 կէտերը:
9	Եշ.—	1882 յունվ. 9 կը մեռնի Հ. Յովսէփ Գամբեան գիտնական Մխիթարեանը:
10	Ուր.—	1834 յունվ. 10 Քրանտացի մեծ բանաստեղծ Ալֆրէտ սը Միլտէ Վենետիկի Հայոց վանքը կ'այցելէ:
11	Շր.—	1899 յունվ. 11 Յարը կը հրահրէ Խաղաղութեան Համաժողովը, գումարուած Մայիս 18ին Լանէ:
12	Կիր.—	1810 յունվ. 12 կը մեռնի Հ. Վրձանէս Ասկերեան, հեղինակ, ծնած 1720ին Կ. Պոլիս:
13	Բշ.—	1832 յունվ. 13 կը հիմնուի «Լ. ր. ո. յ. Գ. Ի. ր», Պոլսոյ առաջին հայ մերթը:
14	Գշ.—	ՏՈՒ ԱՆՈՂԱՆԱ ՆՅՈՂՔԱՆԸ. 1902 յունվ. 14 կը մեռնի Օկ.Քատիկեան հայտնի ֆրանսոցիներ:
15	Գշ.—	ՅՈՒՎ ՀՍՆՆԷԼՈՒ ԿՍՐԵՊԵՏ.

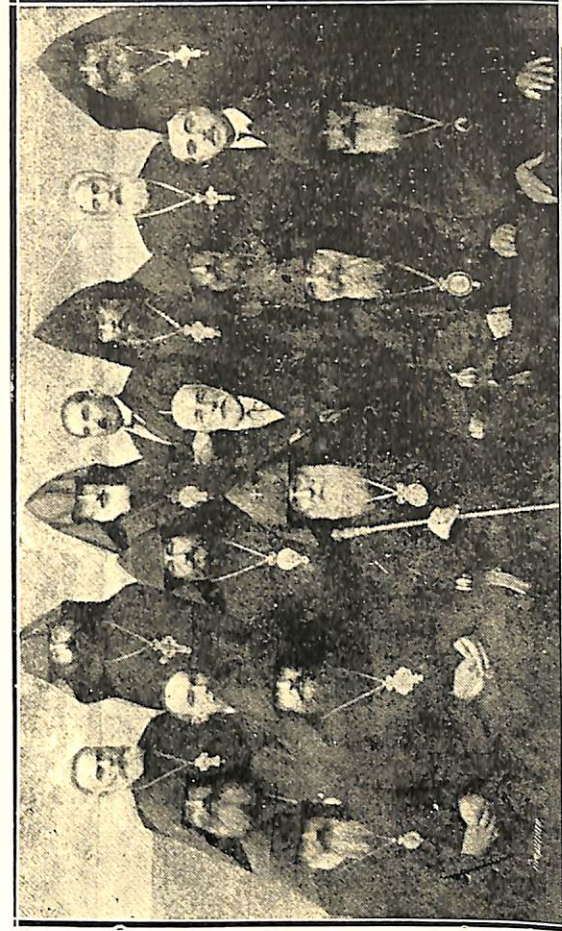
Մկրտիչ Կաթողիկոս ԽՐԻՄԵՈՆ
(Հայրիկ)
1820—1907

Զաւակդ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին, որպէսզի
մարմնով, մտքով ոչ սրտով ստուղջ ըլլայ ան

1930 — Յ ՈՒՆ Վ Ա Ր

16	ԵՂ.—	1901 յունվ. 16 կը մեռնի Սրբու հի Տէւար զլազիտուհին, ծնած 1841ին:
17	Ուր.—	1824 յունվ. 17 կը մեռնի Վենետիկի Արքահայր Ստեփաննոս Ազոնց, հեղինակ, ծնած 1740ին ձուրձով:
18	Շր.—	1919 յունվ. 18 հաշտութեան ժողովը կը բացուի Փարիզի մէջ:
19	Կիր.—	1920 յունվ. 19 Գերագոյն Խորհուրդը փաստապէս կը ճանչնայ Հայաստանի անկախութիւնը:
20	ԲՂ.—	1881 յունվ. 20 կը մեռնի Արշակ Տէր Ղուկասեան յայտնի զօրավարը, ծնած 1819ին:
21	ԳՂ.—	1872 յունվ. 21 կը մեռնի մեծ բանաստեղծ Պետրոս Դուրեան, ծնած Պոլիս 1851ին:
22	ԴՂ.—	1799 յունվ. 22 Պոլիս կը ծնի Ն. Եղուարդ Հիւրմուզ, բանաստեղծ եւ Թարգմանիչ, մեռած 1876 հոկտ. 26ին:
23	ԵՂ.—	1912 յունվ. 23 կը մեռնի Փիէո Քիյեառ հայանուէր ֆրանսացի զրազէտը:
24	Ուր.—	<u>ՏՕՆ ՌՈՒՄԱՆԻՅԱՅ ՄԻԱԳՈՒՄԱՆ:</u>
25	Շր.—	1885 յունվ. 25 Յարութիւն Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան Կ. Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի:
26	Կիր.—	1897 յունվ. 26 կը մեռնի Ն. Ղեւոնդ Յովնանեան, բանասէր, ծնած 1817ին:
27	ԲՂ.—	1575 յունվ. 27 Գանձէմիր Վասայի կոխը Թուրքերուն եւ Լեհերուն դէմ:
28	ԳՂ.—	1885 յունվ. 28 Ախալքալաքի մէջ կը ծնի յայտնի բանաստեղծ Վահան Տէրեան, մեռած 1920ին:
29	ԴՂ.—	1831 յունվ. 29 զօրձարութեան կը դրուի Ռումանիոյ առաջին Սահմանադրութիւնը:
30	ԵՂ.—	1601 յունվ. 30 Միհայիլ Պրովուլ իշխանը Սիկիզմունտ Պաճօրը կը վտարէ Թրանսիլվանիայէն:
31	Ուր.—	1901 յունվ. 31 կը մեռնի Ն. Գարեգին Զարպհանէլեան, հեղինակ, ծնած 1827 Պոլիս:

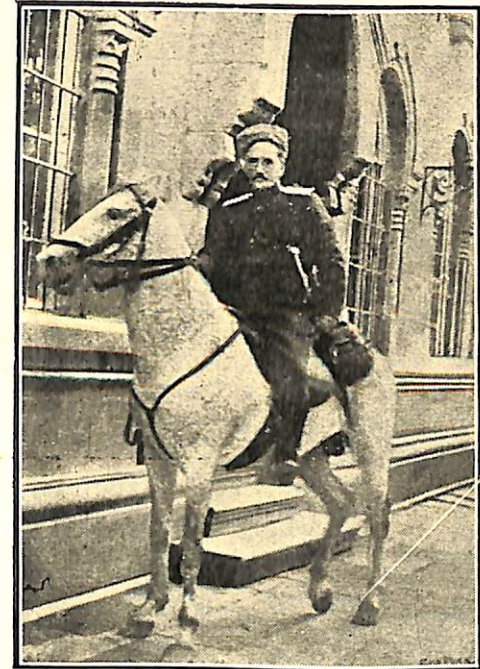
**Չաշակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին
որպէսզի հայ վնայ ան**

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Գեորգի Ե. Սուրբենեան, շրջապատուած Հոգեւոր Գերագոյն Խորհուրդի անդամներէն եւ պատճառէն թեմէն

1930 — Փ Ե Տ Ր Վ Ա Ր

1	Շբ.—	1911 փետր. 1ին լոյս կը տեսնէ «Մարմնամարզչի Ա. Թիւը»:
2	Կիր.—	1852 փետր. 2 լոյս կը տեսնէ «Մասիս» Թերթը Պոլսոյ մէջ և կը տեսէ մինչև 1908 : —1907 փետր. 2 կը մեռնի կատակերգակ Զափրաստ, ծնած 1848ին Պուրթէշ:
3	Բշ.—	1888 փետր. 3 կը յայտարարուի Երրեակ Զենակցութիւնը:
4	Դշ.—	1870 փետր. 4 կը ծնի Տրգրան Երկամ հայրենասէր զրագէտը, մեռած 1899 ղեկտ. 1:
5	Դշ.—	1754 փետր. 5 կը մեռնի բարերար Սեղոս ամիրայ:
6	Նշ.—	1853 փետր. 6 կը մեռնի պետական խորհրդական Կոմս Յովհաննէս Լազարեանց:
7	Ուր.—	1676 փետր. 7 կը ծնի Մխիթար Սեբաստացի՝ Մխիթարեան ուխտին հիմնադիրը, մեռած 1749 ապրիլ 27:
8	Շբ.—	<u>Արխասակէս Վրթանէս Յուսիկ</u> . 1914 փետր. 8 Բ. Դուռը և վեց պետու իւնը կը կնքեն բարենորոգմանց ծրագիր մը 7 նահանգներու համար:
9	Կիր.—	1855 փետր. 9 Փարիզի Արեւելեան վարժարանը կը բացուի:
10	Բշ.—	1848 փետր. 10 կը մեռնի Հ. Սուբխան Սոմաղեանց, մատենագիր և արբանապր վե. նետիկեանց, ծնած 1776ին Պոլիս:
11	Դշ.—	1841 փետր. 11 կը ծնի Մաղաբխա արք. Օրմանեան, պատրիարք եւ մատենագիր, մեռած 1918ին:
12	Դշ.—	1916 փետր. 12 հայ կամաւորները կը գրուեն Ալմիլավը եւ Ալսլամը:
13	Նշ.—	1857 փետր. 13 կը մեռնի ներսէս կամողիկոս Աշտարակեցի, ծնած 1771ին. — 1918 փետր. 13 Թուրքերը կը վերագրուեն Երզնկան:
14	Ուր.—	<u>Տեառնընդուստ</u> . 1706 փետր. 14 հռչակաւոր Աւետիք Պատրիարքը կը հրամարեցուցուի Աթոռէն:

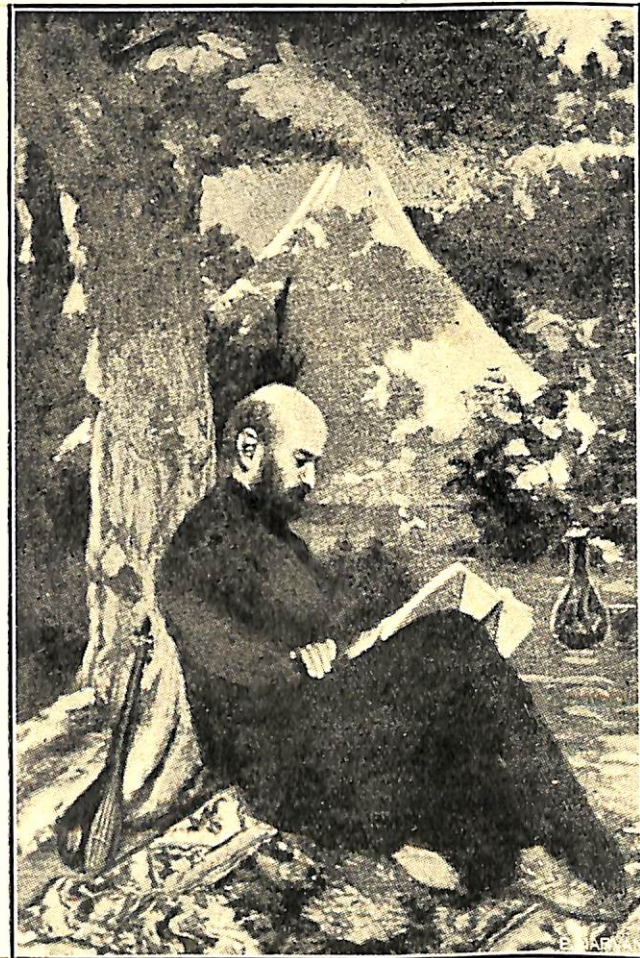

ԱՆԴՐԱՆԻԿ
Ազգային Հերոս
1865—1927

Զաւակդ յաւճանէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի զերծ մնայ մոլորաբիշակների

1930 — Փ Ե Տ Բ Վ Ա Բ

15	Շք.—	<u>Ս. Սարգիս</u> . 1885 թիսոր. 15 կը ծնի Ռուբէն Սեւակ Սիլիվըրի մէջ. նահատակուած 1915իս. 1916 թիսոր. 15 հայ կոմաւորները կը զրուեն Մուշը:
16	Կիր.—	1884 թիսոր. 16 կը մեռնի կարտինալ Անտոն Հասունեան, նախկին պատրիարք հայ կաթողիկոսներու:
17	Բշ.—	<u>Ա.Տովմանց</u> . 440 թիսոր. 17 կը մեռնի Ս.Մեսրոպ. — 1888 թիսոր. 17ին կը մեռնի Վիպասան Երեւնց, ծնած 1822ին:
18	Գշ.—	<u>Սուքիստանց</u> . 1921 թիսոր. 18 ապստամբութիւն խորհրդային ուժիմին դէմ Հ.ս. յատանի մէջ
19	Գշ.—	1899 թիսոր. 19 կը մեռնի պատմագիր Ստ. Պալասանեան, ծնած Պոթոլան 1837ին:
20	Եշ.—	<u>Ոսկեանց</u> . 1905 թիսոր. 20 Գրիստափոր զօն կ'երթայ ուսմբի փորձի մը: — 1916 թիսոր 20 հայ կոմաւորները կը զրուեն Դատուանը:
21	Ուր.—	1902 թիսոր. 21 կը մեռնի Աղերս. Երիցեան ուսասնայ բանասէրը, ծնած 1848ին:
22	Շք.—	<u>Սահակ Պարթև</u> . 1922 թիսոր. 22 Հ. Մ. Ը. Մ.ը կը հիմնուի Պուրբէշի մէջ. — 1837 թիսոր. 22 կը բացուի Էջմիածնի Սինոդը:
23	Կիր.—	1901 թիսոր. 23 Էզմիր կը մեռնի Ստեփան Ոսկան յայտնի հրապարակագիրը. — 1918 թիսոր. 23 Կովկասեան Սէյմը կը բացուի:
24	Բշ.—	1853 թիսոր. 24 կը մեռնի Կարապետ ամիրայ Ազնաւուրեան, Պոլսոյ ազգային կարեւոր ղեմբերէն մէկը, 103 տարու:
25	Գշ.—	<u>Ղ.Լեւոնդեանց</u> . 1769 թիսոր. 25 կը մեռնի ֆրանսացի հայագէտ Սիմոն Լուրատէ, 70 տարեկան:
26	Գշ.—	1871 թիսոր. 26 Ֆրանքֆորթի դաշինքը Ալզաս-Լորէնը Գերմանիոյ կը թողու:
27	Եշ.—	<u>Վարդանանց</u> . 1801 թիսոր. 27 կը մեռնի Թիֆլիս Յովսէփ արք. Արղուծեան, դեռ կաթողիկոս չօծուած:
28	Ուր.—	1852 թիսոր. 28 Պոլսոյ մեջ կը սկսի լոյս տեսնել «Շոյեան Աղաւնի» հանդէսը:

Չ ա շ ա կ ղ յ ա ն ճ ն է Հ . Մ . Ը . Մ . ի ն որ ա կ ա զ ի
 չ ա ր ղ ա շ ե շ ժ ո շ ժ կ ա ղ ը ղ ղ ա ղ ա ն

ԿՈՄԻՏՍԱՍ Վարդ. (Երամշտագէտ). նկար Փ մնու Թէրլէմէզեանի

1930 — Մ Ա Ր Տ

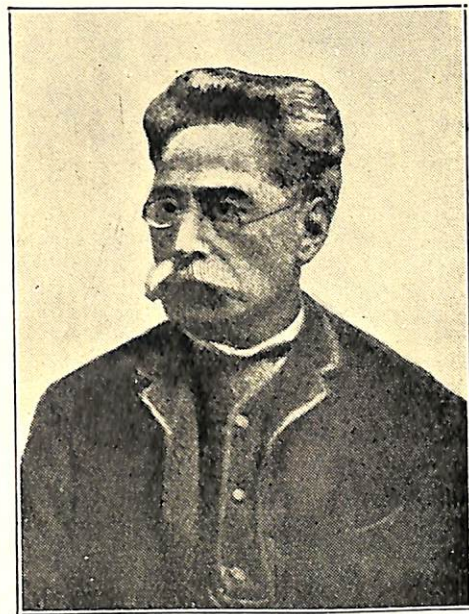
1	Շբ.—	1832 մարտ 1 կը մեռնի արքունի վառօժապետ և բարերար Սիմոն ամիրայ Տառեան: —1918 մարտ 1 կովկասեան Սէյմը կը ճշտէ Թուրքերու հետ հաշտուելու իր պայմանները:
2	Գիր.—	<u>Բարեկենդան</u> . 1924 մարտ 2 Թուրքիա խալիֆայութիւնը կը ջնջէ: —1918 մարտ 2 Սէյմը կ'ընտրէ իր պատուիրակները՝ 5 Թուրք, 4 վրացի և 2 հայ:
3	Բշ.—	1854 մարտ 3 կը մեռնի հայր Մկրտիչ Ազգերեան, 92 տարեկան:—1916 մարտ 3 հայ կամաւորները կը զրաւեն Պիթլիսը:
4	Գշ.—	1486 մարտ 4 Շթէֆան չէլ Մարէի պատերազմը Լայօժի դէմ:
5	Դշ.—	1918 մարտ 5 կը կնքուի Պրէսթ Լիթովսքի դաշնագիրը:
6	Եշ.—	1882 մարտ 6 Սերպիա թագաւորութիւն կը հռչակէ:
7	Ուր.—	1471 մարտ 7 Շթէֆան չէլ Մարէ կը յարձակի Մունժէնիոյ Ռատու Վոսային վրայ:
8	Շբ.—	1892 մարտ 8 կը մեռնի բանաստեղծ և թատերագիր Սրապիոն Հէքիմեան, ծնած 1822ին Կ. Պոլիս:
9	Գիր.—	1889 մարտ 9 կը մեռնի սուրբիչ և հեղինակ Պետրոս Զանշեանց, ծնած 1819ին:
10	Բշ.—	1898 մարտ 10 կը մեռնի Տիգրան Չուհաճեան յայտնի երգահանը:
11	Գ.—	1836 մարտ 11 ռուս կառավարութիւնը կը հաստատէ Պօլժճէնիան, ռուսահայ սահմանադրութիւնը:
12	Դշ.—	1917 մարտ 12 կը տապալի ցարսկան ռէժիմը: — 1912 մարտ 12 Թուրքերը կը վերագրաւեն Կարթինը:
13	Եշ.—	1866 մարտ 13 կը մեռնի բանաստեղծ Միրայէլ Նալբանտեան:
14	Ուր.—	1878 մարտ 14 Խրիմեան Խաչիոյ արտաքին գործերու նախարարին կը ներկայանայ Չերաֆի հետ: 1918 մարտ 14 Թուրքեկովկասեան հաշտութեան բանակցութիւններ կը սկսին Տրապիզոնի մէջ:
15	Շբ.—	1891 մարտ 15 կը մեռնի «Պուէտ» խաչատուր Մխարբեան: — 1918 մարտ 15 Զօր. Նազարբեկեան ընդհ. հրամանատար եր նշանակուի:

Չաշակդ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի կարգապահ եւ օրինապահ ըլլայ

ՍԱՅԱԹ ՆՈՎԱ ժողովրդական երգիչը
(1719—1795) նկար Գ. Շարրարչեանի

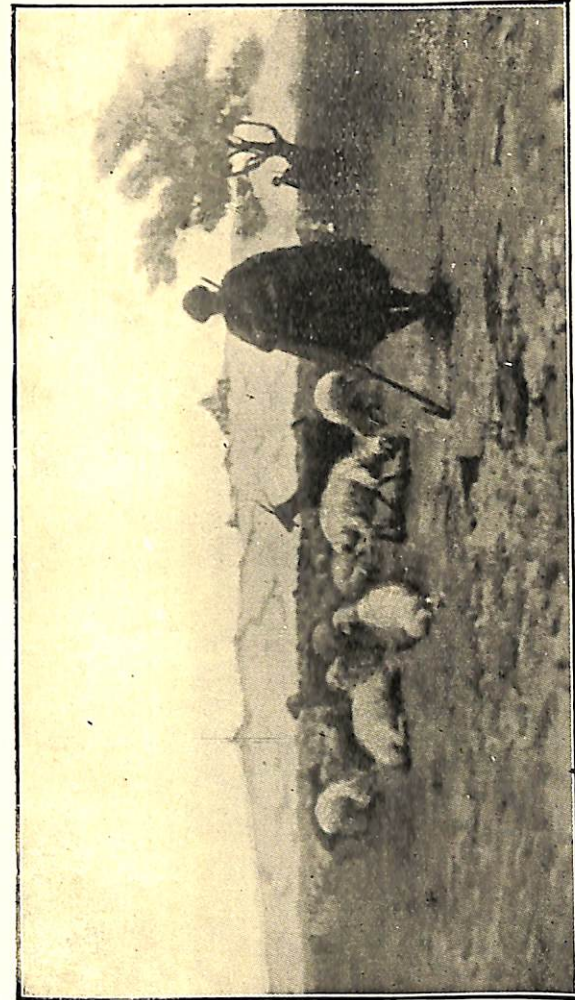
16	Կիր. —	1888 մարտ 16 Պոլիս կը մեռնի ուսուցիչ և զործիչ Ստեփան փափազեան՝ 1878ին պատուիրակի Պերլին:
17	Բշ. —	1799 մարտ 17 Դանիէլ Սուբմառեցի Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի:
18	Գշ. —	1849 մարտ 18 կը մեռնի սեղանաւոր և բարերար Միքայէլ ամիրայ ֆիլմիշեան:
19	Դշ. —	1897 մարտ 19 տեղի կ'ունենայ Եւզոկիոյ կոտորածը:
20	Եշ. —	1784 մարտ 20 կը մեռնի Պետրոս եպ. Ղափանցի ժողովրդական երգիչը:
21	Ուր. —	1763 մարտ 21 կը մեռնի Յակոբ կամողիկոս Շամխեցի:
22	Շր. —	Օձնէզի, Որոսնէզի, Տաքեւազի. 1878 մարտ 22 կը մեռնի Թորոս Նազարեան հայագետ ուսուցիչը: — 1832 մարտ 22 Վօլթըր Սքոթ Ս. Ղազար կ'այցելէ:
23	Կիր. —	1924 մարտ 23 Մոսկուայի մէջ կը մեռնի տաղանդաւոր բանաստեղծ Յովհ. Թումանեան, 55 տարու: — 1916 մարտ 23 հայ կամաւորները կը շահին Խիզանի յաղթումը:
24	Բշ. —	1714 մարտ 24 Շմէֆան Ե. Վօտա գահ կը բարձրանայ:
25	Գշ. —	1655 մարտ 25 կը մեռնի ֆիլիպոս կամ. Աղբակեցի:
26	Դշ. —	1881 մարտ 26 Ռումանիոյ Բարոլ իշխանը Թագաւոր կը հռչակուի:
27	Եշ. —	1902 մարտ 27 կը մեռնի երաժշտագէտ Գրիստափոր Կարա Մուրզա, ծնած 1854ին: 1879 մարտ 23 կը մեռնի յայտնի հրապարակագիր Յովսէփ Վարդան վաշա, ծնած 1815ին:
28	Ուր. —	Բառասուրն Մամիկոնի. 1927 մարտ 29 կը մեռնի Լուիսի Լուիսի ցեղանի հայասեր իտալացի:
29	Շր. —	1856 մարտ 30 Փարիզի դաշնագիրը Ռումանիան եւ Սերպիան կը կազմէ: — 1751 մարտ 30 կը մեռնի Ղազար Ջահկեցի կամողիկոսը:
30	Կիր. —	
31	Բշ. —	1909 մարտ 31 տեղի կ'ունենայ Ատանայի կոտորածը:

ԲԱՄԱՆԻ ԲԱԹԻՊԱ
հայրենիքի երգիչը (1830—1892)

Չաւակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին, որպէսզի
արթուն, արագ եւ ձիշտ դատող ըլլայ ան

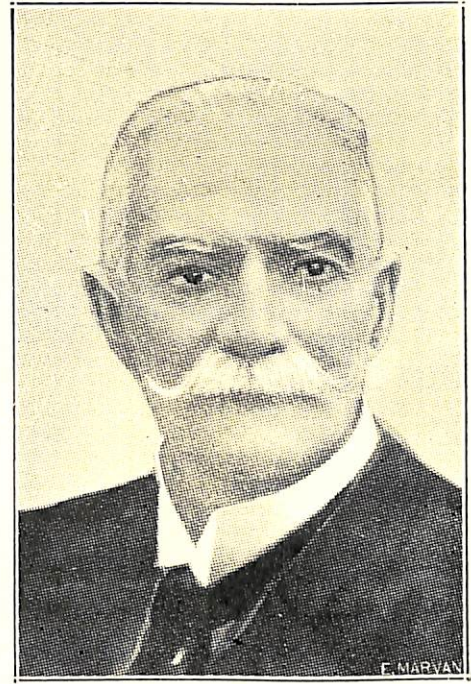
1	ԳՂ. —	1861 ապրիլ 1 կր մեռնի Մկրտիչ ամիրա ձեզայիրլեան, հիմնադիր Խազիւղի Ներսէսեան վարժարանի:
2	ԳՂ. —	1921 ապրիլ 2 Հայաստանի մէջ կր վերահաստատուին խորհրդային կարգերը:— 1889 ապրիլ 2 կր մեռնի Բերովբէ Պատկանեան, 56 տարու:
3	ԵՂ. —	1845 ապրիլ 3 հայ հռոմէակաւաններու նախագահ կ'ըլլայ Անտոն Հասունեան արք., պատեմառ դառնալով վէհերու եւ պառակտումի:
4	Ուր. —	1820 ապրիլ 4 վանի մէջ կը ծնի խրիմեան հայրիկ:
5	Շբ. —	<u>Մուսնի ի վիտայ Լուսաորջի.</u> 1880 ապրիլ 5 կր մեռնի Միհայել Միանասրեանց ռուսահայ գրագէտը:
6	Գիր. —	1860 ապրիլ 6 կր ծնի Լեօ (Առաւել Բաբախանեան):
7	ԲՂ. —	<u>Աւետու.</u> 1864 ապրիլ 7 կր մեռնի Կարապետ Գալուստեան որ շինած եւ հոգացած է Գանիբէի դպրոցը: — 1858 ապրիլ 7 կր ծնի վիպասան եւ քասերագիր Շիրվանգաղէ:
8	ԳՂ. —	1880 ապրիլ 8 կր մեռնի Գաբրիէլ արք. Այվազովսի: — 1915 ապրիլ 8 առաջին հայ տեղահանութիւնը քէյրուներն:
9	ԳՂ. —	1918 ապրիլ 9 Անդրկովկասը կը յայտարարէ իր անկախութիւնը:
10	ԵՂ. —	1771 ապրիլ 10 կը ծնի Պէգնեան Յարութիւն ամիրայ:
11	Ուր. —	1876 ապրիլ 11 կր մեռնի Վենեսիկի աբբանայր եւ արդիւնաւոր քարգմանիչ հայր Գէորգ Հիրմիւզ, ծնած 1797 Պոլիս:
12	Շբ. —	1900 ապրիլ 12 կր մեռնի ռուսահայ բարեբար Ենով Բուդաղեան: — 1862 ապրիլ 12 Աւստրիոյ էլիտայեր կայսրուհին կ'այցելէ Ս. Ղազար:
13	Գիր. —	1889 ապրիլ 13 կր մեռնի Գաբրիէլ Տահ. Պատկանեան, 87 տարու:
14	ԲՂ. —	<u>Աւրգ Երեւոյսրթի.</u> 1909 ապրիլ 14 Համիտ գահընկէց կ'ըլլայ: — 1918 ապրիլ 14 կր խորին Տրայիտոնի բանակցութիւններ եւ Թուրքեր կը գրաւեն Պարսկը:
15	ԳՂ. —	<u>Ուստ Երեւոյսրթի.</u> 1906 ապրիլ 15 կր հիմնուի Հ. Բ. Ը. Միութիւնը:

«Հօտը Հայաստանի մէջ» — Նկար Յ. Յակոբեանի

**ՋԱԵԱԿԻ ՅԱՆՉՆԷ Հ. Մ. Ը. Մ.ԻՆ ՈՐՊԷՍՋԻ
ՉԵՌՆԵՐԻՅ ԵՒ ԿՈՐՈՎԻ ԸԼԼԱՅ ԱՆ**

16	ԴՂ.—	<u>Աւագ չորեքշաբթի</u> . 1749 ապրիլ 16 կը մեռնի Մխիթար արքանայրը, ծնած 1676ին:
17	ԵՂ.—	<u>Աւագ հինգշաբթի</u> . 1915 ապրիլ 17 Ա. զուամեան կը ցահասակոյի:
18	Ուր.—	<u>Աւագ ուրբաթ</u> . 1925 ապրիլ 18 Հ. Մ. Ը. Մ.ի առաւելութիւնը կը լույս:
19	Շր.—	<u>Ճրագալոյց Չատկի</u> . 1915 ապրիլ 19 վան կ'ապսամբի:
20	Գիր.—	ԶԱՏԻՎ . 30 ամեակ հռչակաւոր նկարիչ Յովն. Այվազովսիի մահուան, ծնած 1817ին: — 1816 ապրիլ 20 կը մեռնի Սամուէլ Մուրաւս բարերար:
21	ԲՂ.—	<u>Մեռելոյց Չատկի</u> . 1878 ապրիլ 21 կը մեռնի հայ բարսեղ Սարգիսեան բանասէր Մխիթարեանը:
22	ԳՂ.—	<u>Գ. օր Չատկի</u> . 1874 ապրիլ 22 կը մեռնի երգիծաբան ցարուրիւն Սվանեան, եւ 1868ին նախկին նախարար Գրիգոր Աղաբօն:
23	ԳՂ.—	SF GHEORGHE . 1890 ապրիլ 23 իսալիոյ այժմու բագաւորը էջմիածին կ'այցելէ: — 1918 ապրիլ 23 Անդրկովկասի կառավարութիւնը կը նշանակէ կոյիսի գաղթեցնել:
24	ԵՂ.—	<u>ՏՕՆ, ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ</u> . 1915 ապրիլ 24 տեղի կ'ունենայ հայ մատուցանութեան ամսուրը:
25	Ուր.—	1920 ապրիլ 25 Գերագոյն իրմուրդը Ամերիկայի կ'առաջարկէ Հայաստանի մանսան: — 1888 ապրիլ 25 կը մեռնի Ռաժժըն. հնդկական հայրենաստուց վեպերու, ծնած 1835ին: — 1918 ապրիլ 25 բուրժուար կարս կը մսնեն:
26	Շր.—	1891 ապրիլ 26 կը մեռնի Մակար կարողիկէս: — 1827 ապրիլ 26 էտուարս է. Ս. Ղազար կ'այցելէ:
27	Գիր.—	1879 ապրիլ 27 կը մեռնի գրագէտ եւ գրծիչ Սեփաննոս Նազարեանց, ծնած 1810:
28	ԲՂ.—	1801 ապրիլ 28 Գալիս եպ. Ղարաբաղեան բռնի կարողիկոս կ'օծուի: — 1907 ապրիլ 28 կը մեռնի դերասանուհի Ստուսեակ:
29	ԳՂ.—	1927 ապրիլ 29 Պրատուի մէջ կը մեռնի Երաժշտագէտ Լեւոն Եղիազարեան:
30	ԳՂ.—	

ՄԻՆԱՍ ՉԵՐԱԶ
1852 — 1927

Չաշակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին
որպէսզի արի եւ հայրենաստէր ըլլայ ան

1930 — Մ Ա Յ Ի Ս

1	ԵՂ.—	<u>Տօն աշխատանքի.</u> 1911 մայիս 1 տեղի կ'ունենայ Հայկ. Ա. Ողիմպիականը Պոլսոյ մէջ: — 1915 մայիս 1 Թուրքերը կը պարսուին Գիլմանի մէջ:
2	Ուր.—	1869 խայիս 2 կը մեռնի հայագէտ Վ.Իկքոր Լանկլուա Երասագին:
3	Շր.—	1803 մայիս 3 կը հիմնուի Վիեննական Մխիթարեան Միաբանութիւնը: — 1918 մայիս 3 Պարսի մէջ կը սկսին հաշտութեան բանակցութիւններ Անդրկովկասի եւ Թուրքերուն միջեւ:
4	Կիր.—	1915 մայիս 4 հայ կամաւորները Թուրքիոյ սահմանը կ'անցնին:
5	ԲՂ.—	1815 մայիս 5 կը բացուի Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանը: — 1892 մայիս 5 Խրիմեան կարողիկոս կ'ընտրուի:
6	ԴՂ.—	1917 մայիս 6 Ամերիկա պատերազմի կը մտնէ:
7	ԴՂ.—	1912 մայիս 7 կը մեռնի Պարսկաստանի հայ հերոս Եփրեմ:
8	ԵՂ.—	1910 մայիս 8 կը մեռնի հայագի Վիթթօրիա Աղանուր Բերրոլուին:
9	Ուր.—	<u>Ռումէն հերոսներու Օրը.</u> (Ziua Eroilor). 1847 մայիս 9 կը հաստատուին հոգեւոր եւ զեւրագայն ժողովները Պոլսոյ մէջ:
10	Շր.—	<u>Ռումէն Ազգային Տօն.</u>
11	Կիր.—	1878 մայիս 11 կը մեռնի հայր Կոնստանտին Սիպիլեան հնագէտ Մխիթարեանը:
12	ԲՂ.—	1753 մայիս 12 կը մեռնի Միքայիլ Կարողիկոս:
13	ԴՂ.—	1898 մայիս 13 կը մեռնի հայագէտ Ֆրէտերիկ Միլլեր գիտնոր: — 1817 մայիս 13 կը հիմնուի Պուրէտի Ազգ. դպրոցը:
14	ԴՂ.—	1841 մայիս 14 կը ծնի Կեռլա Վիեննայի ներկայ արքայադուր Գրիգոր արքայիս. Գովրիկեան:
15	ԵՂ.—	1918 մայիս 15 Թուրքերը կը գրաւեն Ալեքսանդրապոլը: — 1850 մայիս 15 Ռըման Ա. Ղազար կ'այցելէ:

Չաշակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին որպէսզի
 պարտականութեան, պատասխանատուութեան
 եւ պատուի զգացում ունենայ ան

Զօր. ՊԵՅՏԸՆ ՓԱՌԻԷԼ
 հիմնադիր եւ գերագոյն պետ աշխարհի
 սկսողներու

16	Ուր.—	1833 մայիս 16 կը ձնի Քերովի Պատկանեան, մեռած 1889:
17	Շք.—	1448 մայիս 17 կը մեռնի Թովմաս Մեծփայտի պատմագիրը:
18	Գիր.—	<u>Կրեւանի իրօս.</u> 1915 մայիս 18 հայ կամաւորները Վան կը մտնեն:
19	Բշ.—	1890 մայիս 19 կը մեռնի Մկրտիչ Սահասարեան յայտնի բարերար, ծնած 1818ին:
20	Գշ.—	1852 մայիս 20 կը ձնի Պետրոս Գուրեան բաճառեղծը. — 1873 մայիս 20 Գլուսահայ Ֆրէստիփ վիլնելվ կայսրը Ս. Գազար կ'այցելէ:
21	Գշ.—	1907 մայիս 21 կը մեռնի դերասան Հօլաս, ծնած 1859ին:
22	Եշ.—	1891 մայիս 22 կը մեռնի Թրանսիլվանիացի յայտնի բժիշկ Գրիգոր Բասրուպան, 61 տարու:
23	Ուր.—	1915 մայիս 23 հայ կամաւորները Շասալի կը մտնեն:
24	Շք.—	1834 մայիս 24 կը մեռնի Յարութիւն վրդ. Ալանդարեան, բուճապետ եւ տեսչ Ներսէսեան վարձ-ի. — 1918 մայիս 24 Զօր. Նազարբէկեան կը հրամայէ հակառակորդական յարձակողականը:
25	Գիր.—	1850 մայիս 25 ծնած է հռչակաւոր դերասանուհի Սիրանոյշ:
26	Բշ.—	1886 մայիս 26 կը մեռնի Առանկ Ալբրուէ Տիւրբի, հիմնադիր Պոլսոյ առաջին հայ քասրոնին:
27	Գշ.—	1891 մայիս 27 կը մեռնի մեծ երգիծարան Յակոբ Պարոնեան, ծնած 1842ին:
28	Գշ.—	<u>Ազրուստի ՏՕՆ.</u> 1918 մայիս 28 կը հռչակուի Հայկ. Հանրապետութիւնը:
29	Եշ.—	<u>ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ.</u> 1915 մայիս 29 հայ կամաւորները Ռոսան կը մտնեն:
30	Ուր.—	1908 մայիս 30 Պարուլի մէջ կը սկսին հայ եւ բուրբ հաշտութեան բանակցութիւնները. նոյն օրը Անգրանիկ Գլիլիան կը տուտի:
31	Շք.—	1920 մայիս 31 Ամերիկա կը մեծէ Հայաստանի մասնան: — 1915 մայիս 31 հայ կամաւորները Մոկս կը մտնեն:

ԳՐԻԳՈՐ ԹՐԱՆՔՈՒՆԵԱՇ

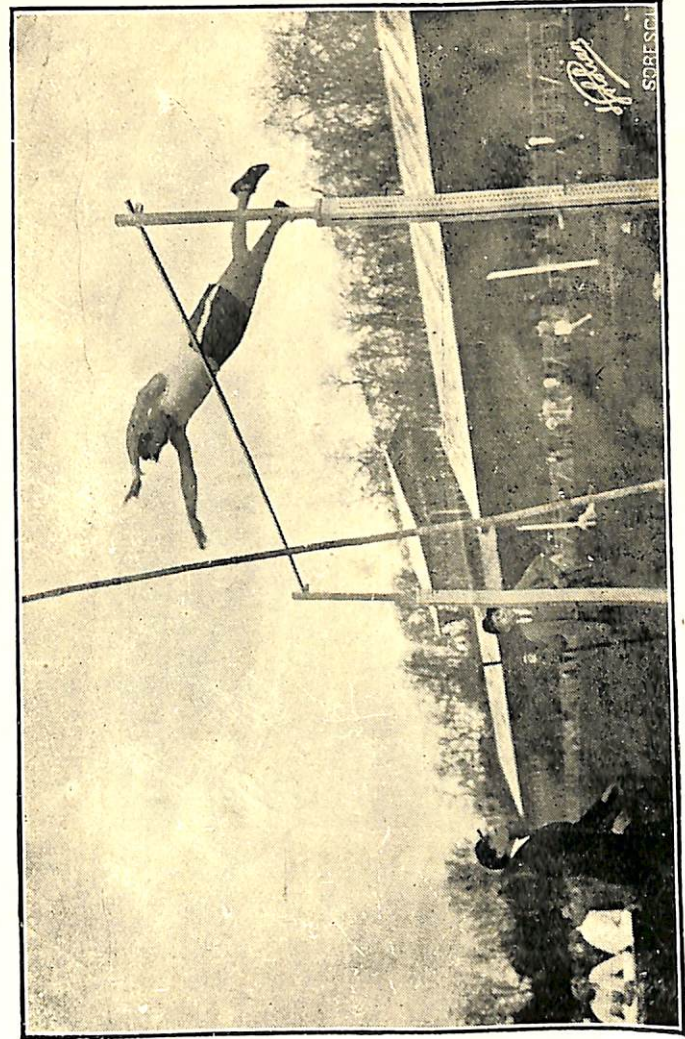
Նախկին նախարար, պատուոյ նախագահ
Հ. Մ. Ը. Մ.ի Ռուսմանիոյ շրջանի

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին, որպէսզի
համերաշխօրէան եւ փոխադարձ օգնութեան
ոգի ունենայ ան

1930 — Յ ՈՒՆԻՍ

1	Կիր.—	1915 յունիս 1 կը սկսի Խարբերդի տեղահանութիւնը:
2	Բշ.—	1891 յունիս 2 կը մեռնի մեծ զերասան Պետրոս Աղամեան, ծնած 1849ին:
3	Դշ.—	1837 յունիս 3 կը ծնի Պերճ Պռոշեանց բուսահայ վիպագիրը:
4	Դշ.—	1918 յունիս 4 Պաժուսի զաշնագրով Թուրքերը կը ճանձնան Հայ ստանի անկախութիւնը:
5	Նշ.—	1889 յունիս 5 Սրմաշի Դպրեվածքը կը հիմնուի — 1861 յունիս 5 Վիքթոր Լանկլուս Ս. Ղազար կ'այցելէ:
6	Ուր.—	1820 յունիս 6 կ'աւարտի Արմաշի վերաշինութիւնը: — 1918 յունիս 6 Անդրանիկ Նոր Պայազիտ և Նախիջեանը կը բաշտուի:
7	Շբ.—	1915 յունիս 7 կը սկսի Երզնկայի տեղահանութիւնը: — Նոյն օրը հայ կամաւորները կը գրաւեն Սեւան (Վ.Ն.):
8	Կիր.—	<u>Հոգեգալուս.</u> 1815 յունիս 8 Սպանիոյ Կարլոս Յագաւորը Ս. Ղազար կ'այցելէ:
9	Բշ.—	1861 յունիս 9 Լիբանան խնջնավարութիւն կը ստանայ:
10	Դշ.—	1909 յունիս 10 կը սկսի լոյս տեսնել Պոլսոյ «Ազատամարտը»:
11	Դշ.—	1846 յունիս 11 Մուրատեան վարժարանը Բատուայէն կը փոխադրուի Փսրիզ:
12	Նշ.—	1915 յունիս 12 հայ կամաւորները Սօրբ կը մանեն:
13	Ուր.—	1903 յունիս 13 կը մեռնի Կարապետ Եզեանց, աղգային եւ պետական մարդ:
14	Շբ.—	1791 յունիս 14 կը մեռնի մեծ բարերար Եղուարդ Ռաֆայէլ Ղարաման:
15	Կիր.—	1915 յունիս 15 քսան կախադանները Պոլսոյ մէջ:

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի ան սովորի իր խօսքը յարգել

Յ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ
Չողով բարձրութիւնը քսանիւրեք հայ անոնեան

1930 — Յ Ո Ւ Ն Ի Ս

- 16 Բշ. — Ս. Հռնիկիմեանք. 1915 յունիս 16 կը սկսի Կարնոյ տեղահանութիւնը:
- 17 Դշ. — Ս. Գալեանեանք. 1927 յունիս 17 Նանսէն Հայաստան կ'այցելէ:
- 18 Դշ. — 1848 յունիս 18 կը ծնի Հիւսիզման գերման հայագէտը:
- 19 Եշ. — 1915 յունիս 19 հրամանատար Խեչօ կ'իյնայ կռուի զաշտին վրայ: — 1832 յունիս 19 Էտկար Քինէ Ս. Ղազար կ'այցելէ:
- 20 Ուր. — 1911 յունիս 20 կը մեռնի զրագէտ Ղազարոս Աղայեանց, — 1840 յունիս 20 Երկ-րաշարժը կը կործանէ Ալտոլին:
- 21 Շբ. — Էնի Ի վիտուակն Լուստուոսի. 1858 յունիս 21 կը մեռնի զրագէտ Մեսրոպ Թաղ-եպոեանց:
- 22 Կիր. — Տօն Ս. Իֆիլիաժնի. 1888 յունիս 22 կը մեռնի Յ-վնանէս Տէրյոյնց բազմահմուտ հեղինակը, ծնած 1801ին:
- 23 Բշ. — 1876 յունիս 23 կը մեռնի Պո բրէշի հայ հասարակութեան բարերար Կ սրապետ Անուշ:
- 24 Դշ. — 1858 յունիս 24 կը մեռնի արքունի ճարտարապետ Սէրգէրեան Յովնանէս ամիրայ:
- 25 Դշ. — 1903 յունիս 25 Յարը կը հրամայէ զրուել ուսս սհայ եկեղեցական կալուածները: — 1915 յունիս 25 ձէվտեթ կը բնաջնջէ Պիժլիսի հայերը:
- 26 Եշ. — 1844 յունիս 26 Մատթէոս արք. Չուհաճեան Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի:
- 27 Ուր. — 1865 յունիս 27 կը բացուի առաջին հայ մատուռը Փարիզի մէջ:
- 28 Շբ. — 1919 յունիս 28 կը կերուի վերսայլի զաշնագիրը:
- 29 Կիր. — 1927 յունիս 29 կը մեռնի հայ վաղեմի լրագրող Բիւզանդ Քէլեան, 68 տարու:
- 30 Բշ. — 1866 յունիս 30 Քարօլ Ա. կ'երջնու Սահմանադրութեան վրայ:

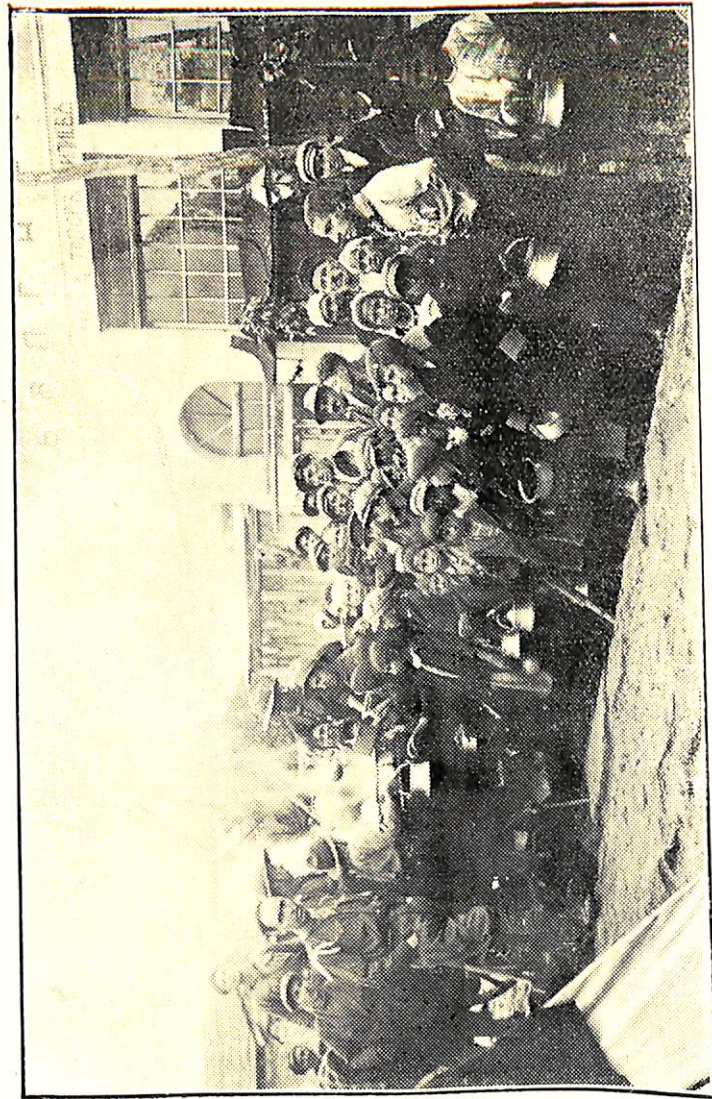
ՅՈՒՍԻԿ ԱՐԲ. ՉՉՐԱՊԵԱՆ
Առաջնորդ Ռուսահայոց

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի ան վարժուի հնազանդութեան

1930 — Յ Ո Ւ Լ Ի Ս

1	ԴՂ. —	1915 յուլիս 1 կը սկսի Տրապիզոնի տեղահանումը:
2	ԴՂ. —	1833 յուլիս 2 կը մեռնի իմ. Ղուկաս Ինճիճեան բեղմնաւոր մատենագիրը, ծնած 1758ին Պոլիս:
3	ԵՂ. —	1817 յուլ. 3 կը մեռնի Մանուկ պէյ Միրզայեանը, մեծ վաճառական և ուսումն իշխաններուն սեղանաւոր:
4	Ուր. —	1832 յուլիս 4 կը մեռնի Սէն Մարթէն ֆրանսացի հայագետը, ծնած 1791ին:
5	Շր. —	<u>Գիւտ ճիւղարագ Լուսաւորչի.</u> 1915 յուլիս 5 տեղի կ'ունենայ Սերասիոյ տեղահանումը: — 1908 յուլիս 5 կը մեռնի Միսաք Մեծարեւոյ տաղանգաւոր բանաստեղծը, 22 տարու:
6	Կիր. —	1421 յուլիս 6 Միրչա Վոտա Լեներուն հետ զաշինք կը կնքէ Մաճառճարուն դէմ:
7	ԲՂ. —	1910 յուլիս 7 կը մեռնի Կարապետ Սվաճեան, հանրային գործիչ, հիմնադիր «Արեւելք»ի:
8	ԴՂ. —	1756 յուլիս 8 կը մեռնի գերման հայագետ Եօհան Շրէտեր, ծնած 1680ին:
9	ԴՂ. —	1752 յուլիս 9 Պոլսոյ մէջ կը մեռնի Ետրուպ ամիրայ, Ճամանակին ամէնէն ազդեցիկ հայը:
10	ԵՂ. —	<u>Սահակ եւ Մեսրոպ.</u> 1915 յուլիս 10 Թուրքերը բնաջինջ կ'ընեն Սիրը: — 1907 յուլիս 10 կը սպաննուի Յովհ. Թավշանճեան:
11	Ուր. —	1848 յուլիս 11 կը մեռնի Խաչատուր Արտվանյ, գրագետ և հայրենասեր:
12	Շր. —	<u>Տրդոս եւ Ալեյի.</u> 1711 յուլիս 12 ուսները կը պարտուին Թուրքերէն:
13	Կիր. —	1878 յուլիս 13 կը կնքուի Պերլինի դաշտագիրը: — 1834 յուլիս 13 Ժօժ Սան Ս. Ղազար կ'այցելէ:
14	ԲՂ. —	<u>Ֆրանս ազգ. Տօն.</u> 1915 յուլիս 14 ուսերը կը հասնին Մալազկիրտ-Պիժլիս գիծը:
15	ԴՂ. —	1840 յուլիս 15 Եղիպտոս ինքնավար կը հռչակուի:

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին
որպէսզի հաստատրիւ եւ ուղղամիտ ըլլայ ան

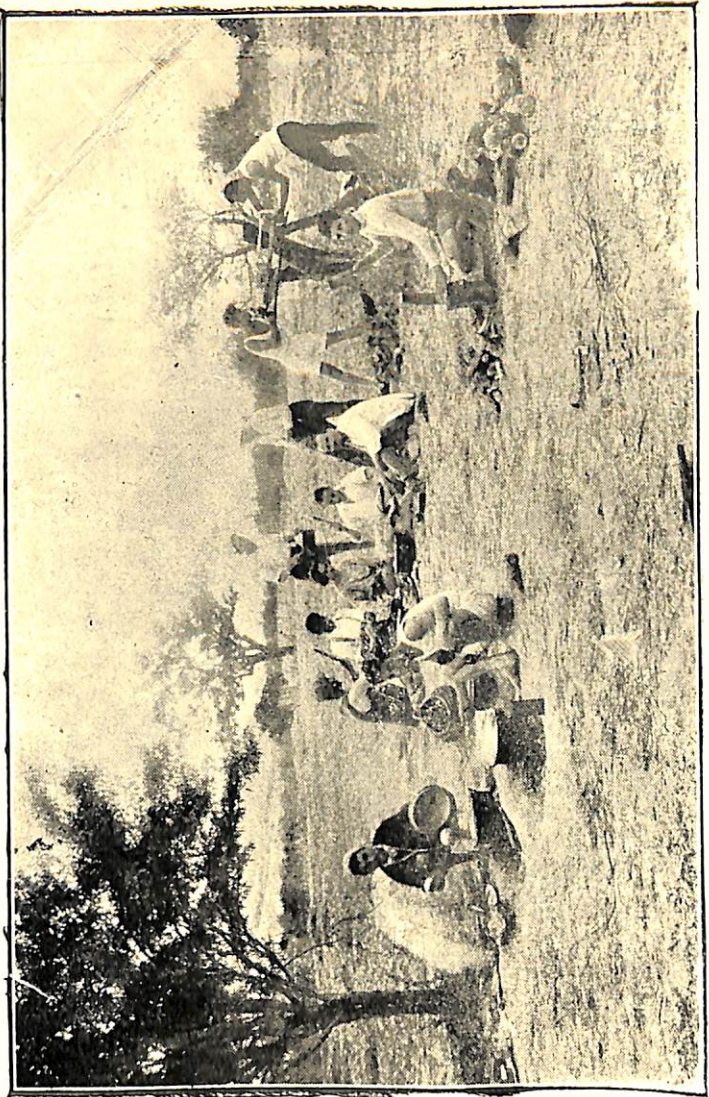

Յիւլիպէի աղետեալներուն անդախտայանը
Հ. Մ. Ը. Մ. ի մուտ. Շրժ. Վարդաթեան նախաձեռնու. Յե տմբ

1930 — Զ Ո Ւ Լ Ի Ս

16	Գշ.—	1835 յուլ. 16 կը մեռնի Եփրեմ Նախիկին կամողիկոսը:— 1915 յուլ. 16 ուսերը կը գրուեն Բարերդը:
17	Նշ.—	1900 յուլ. 17 կը մեռնի գրագէտ և բարերար Գրիգոր Ջանշեանց: Ծնած էր 1551/ին
18	Ուր.—	1918 յուլ. 18 ժարաջախտ Ֆօշ իր մեծ յարձակողականը կը սկսի:
19	Շր.—	1764 յուլ. 19 կը մեռնի Պոլսոյ պատրիարք Յակոբ Նսլեան, համրաւար իր կրօնական երկերով:
20	Կիր.—	1924 յուլ. 20 տեղի կ'ունենայ Ռուսմանայ Ա. Եղիմովականը:
21	Բշ.—	1902 յուլ. 21 կը մեռնի Հ. Արսէն Այտընեան՝ մեծ բերականը:— 1905 յուլիս 21 մահախորձ Սուլթանին ղէմ:
22	Գշ.—	1922 յուլ. 22 կը հիմնուի Հ. Մ. Բ. Մ. ի Քոստան Գրիգորի մասնաճիւղը:
23	Գշ.—	1908 յուլ. 23 կը հռչակուի Օսմ. սահմանադրութիւնը:
24	Նշ.—	1911 յուլ. 24 տեղի կ'ունենայ Պուրբէշի եկեղեցւոյ հիմնարկէրը:— 1916 յուլիս 24 նայ կամաւորները Նրզնիկ կը մտնեն:— 1923 յուլ. 24 կը կնքուի Լօզանի դաշնագիրը:
25	Ուր.—	373 յուլ. 25 կը մեռնի Մեծն Ներսէս կամողիկոսը:
25	Շր.—	1780 յուլ. 26 կը մեռնի Սիմէոն կամողիկոս, հեղինակ Տօնացոյցի:
27	Կիր.—	Վարդավառ. 1900 յուլ. 27 կը մեռնի բարերար Յովհաննէս Էստեան: 1916 յուլ. 27 Ռուսերը կը գրուեն Խալքիլը:
23	Բշ.—	Մեռելոց Վարդավառի: 1914 յուլ. 28 կը սկսի համաւարական պատերազմը:— 1921 յուլ. 28 ուսմէն կառավարութիւնը կ'ընդունի Յուսիկ Ծ. վարդապետը իրր առաջնորդ:
29	Գշ.—	1546 յուլ. 29 կը մեռնի Պետրոս ամիրա Եռսուֆ, պետական մարդ և բարերար:
30	Գշ.—	1863 յուլ. 30 Կար. վարդ. Շահնազարեանց Մանչեսթըրի մէջ կը սկսի հրատարակել «Երկրագունդ» հանդէսը:
31	Նշ.—	1801 յուլ. 31 կը ծնի զերման հայագէտ ֆէդրման, մեռած 1876ին:

436 - 2804

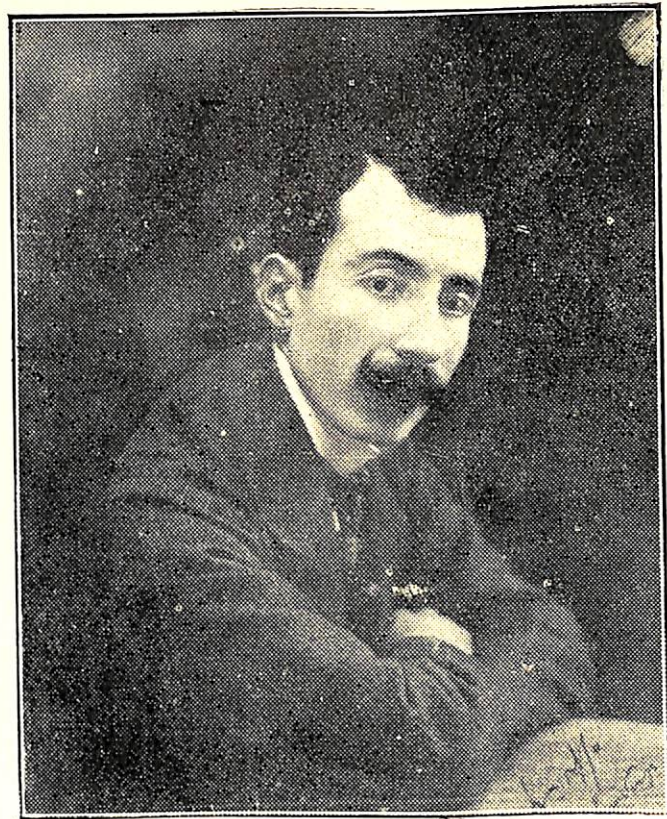
Հ. Մ. Բ. Մ. ի բանակար ի. Մ. Բ. Մ. ի

Զարակող յանձնէ Հ. Մ. Բ. Մ. ին
որպէսզի ան սովորի միշտ ուրիշներուն օգնել

1 9 3 0 — Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

1	Ուր.—	1905 օգ. 1 Յարք կը սխալուի ևս իսկ Ռուսաստանի հայ Եկեղեցիներու կալուածները: — 1918 օգ. 1 կը բացուի Հայաստանի խորհրդարանը:
2	Շր.—	<u>Թուրքիոյ և Սովետական:</u> 1860 օգ. 2 Յակոբ Գ. Ջուղայեցի կարողիկոսը կը մեռնի Պոլսոյ մէջ:
3	Կիր.—	1891 օգ. 3 կը մեռնի հանրային յայտնի գործիչ Քրիստոստուր Ղազարոսեան. ծնած 1816ին:
4	Բշ.—	1915 օգ. 4 Ռուսերը Վանը կը պարսկեն:
5	Գշ.—	1915 օգ. 5 Թուրքերը բնաջինջ կ'ընեն Սասունը — 1918 օգ. 5 Անգլիացիները 3000 զօր կը բերեն Պարսի օգնութեան:
6	Գշ.—	1887 օգ. 6 մեծ գրագէտ և հայրենասէր Գրիգոր Օսեան կը մեռնի:
7	Եշ.—	1890 օգ. 7 կը մեռնի Յակոբ Արշակ, հիմնադիր Կ.Պոլսոյ Ազգ. մասենադարանին:
8	Ուր.—	1513 օգ. 8 Շրէճան վոսա կը յաղթէ Ռումանիա խուժող Թուրքերուն:
9	Շր.—	1917 օգ. 9 Գերմանները կը սխալուին կենցալ Մարաշէքի առջեւ:
10	Կիր.—	1920 օգ. 10 կը ստորագրուի Ալվաի դաշնագիրը:
11	Բշ.—	1915 օգ. 11 Տեղի կ'ունենայ Աստիպարի տեղահանութիւնը:
12	Գշ.—	1859 օգ. 12 կը մեռնի Իգնատիոս պատրիարք, ընտրութենէն 12 օր յետոյ:
13	Գշ.—	1595 օգ. 13 Միհայիլ Պրավուլ կը յաղթէ Սիման վաշայի:
14	Եշ.—	1895 օգ. 14 Օսմ. պանկայի գրաւումը և Պոլսոյ կոտորածը
15	Ուր.—	1773 օգ. 15 Յակոբ Շամիրեան կը հիմնէ Մասրատի մէջ Ա. հայ սպարանը:

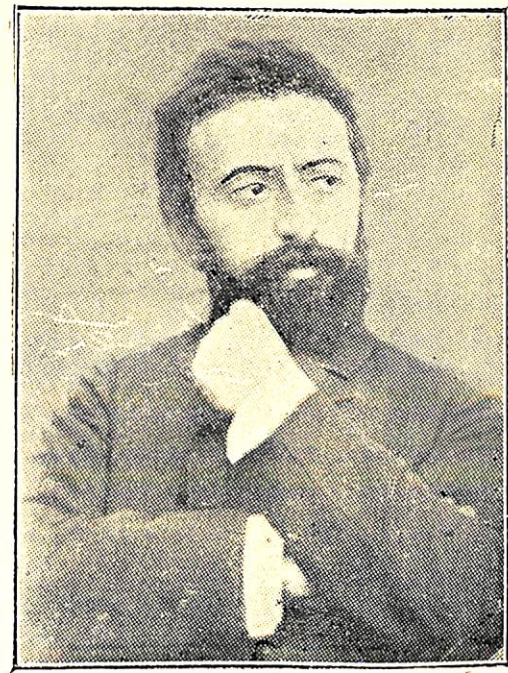
**Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին որպէսզի
ան սոյրի թարեկաւ ոչ եղբայր ըլլալ ամենուն**

**ՌՈՒԲԵՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
(ԳՐԱԳԻՏ)**

1936 — Օ Գ Ո Ս Տ Ո Ս

16	Շր. —	1845 օգ. 16 Մեռուզ Թաղեաղեանց կը սկսի հրատարակել «Ազգասէր» շաբաթօրերը
17	Գիր. —	Ա.Ս ՏՈՒԱՌ ԱՇԻՆ
13	Բշ. —	<u>Մեռելոց աստուածածնի.</u> 1895 օգ. 18 Տեղի կ'ունենայ Սառուցի կոնսուլը:— 1863 օգ. 18 Ֆերսիմանս Աւետիս Ա. Ղազար կ'այցելէ:
19	Գշ. —	1858 օգ. 19 Փարիզի դաշնագիրը հայերը Ռուսոնիոյ մէջ սէր կը դարձնէ հողատակաւ իրաւունքներու:
20	Գշ. —	1729 օգ. 20 Կեռույտի մէջ կը հիմնուի Կսրիմլորաց եղբայրութիւնը:
21	Եշ. —	1791 օգ. 21 Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծնի Հ. Արսէն Բագրատունի: Մեռած է 1864 ղեկ: Տեմբեր 24ին:
22	Ուր. —	1892 օգ. 22 կը մեռնի Քամառ Քարիպա հայրենասէր բանասէկըր:
23	Շր. —	1848 օգ. 23 կը մեռնի մասենագիրը Հայր Եղիա Թումանան: Ծնած էր 1777ին Կ. Պոլիս:
24	Գիր. —	1826 օգ. 24 Կ. Պոլիս կը ծնի իւլիան Գուլիսն Լուսինեան, մասենագիր եւ բաւագիր:
25	Բշ. —	1843 օգ. 25 կը ծնի Հայր Մանուէլ Քաշուցի, զիսնական եւ բաւագիր:
26	Գշ. —	1905 օգ. 26 կը սպաննուի Արիկ Ունենեան բարեւար:
27	Գշ. —	1916 օգ. 27 Ռուսոնիա կը մտնէ պատերազմի մէջ:
28	Եշ. —	1828 օգ. 28 Թուրքեր եւ կը մղեն ռուս զօրք շումկայի սոչե:
29	Ուր. —	1865 օգ. 29 կը մեռնի մասենագիր Կարապետ վ. Տաննագարեանց, Ծնած էր 1810ին:
30	Շր. —	1927 օգ. 30 կը մեռնի ազգային հերոս Անդրանիկ 62 տարու:
31	Գիր. —	1915 օգ. 31 Թալէար վառար դեպքաններուն կը յայտարարէ թէ այլեւս հայկական հարց չկայ...

Ա.ՐՓ. ԱՐՓԻՍՐԵԱՆ
(Իրազէտ)

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի բարեկիրք ըլլայ ան

1930 — Ս Ե Պ Տ Ե Մ Ի Ե Ր

1	Րշ.—	1886 սեպտ.	1 կը բացառի Ազգ. Կեդր. վարժարանը Պոլսոյ մէջ:
2	Դշ.—	1865 սեպտ.	2 կը մեռնի Մամէոս Ա. Կանողիկոս:— 1737 սեպտ. 2 կը բացառի Երևանի հոգեւոր Թեմական դպրոցը:
3	Դշ.—	1830 սեպտ.	3 Լը Վայեան Երը Ֆլորիվոլ հայերէնի ուսուցիչ կը կարգուի Փարիզի Արևելեան լեզուներու հեմարանին:
4	Եշ.—	1869 սեպտ.	4 Խրիմեան Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի:
5	Ուր.—	1840 սեպտ.	5 կը ծնի գրագէտ Սմբատ Շահաղիզ Աշտարակի մէջ: Մեռած է 1907ին Մոսկուա:
6	Շր.—	1891 սեպտ.	6 Ռոմ Նիոյ Բարոզ Թագաւորը Ս. Ղազար կ'այցելէ:
7	Կիր.—	1891 սեպտ.	7 կը մեռնի Եախարար Յակոբ փաշա Դազազեան, 60 տարեկան
8	Բշ.—	իւնուկ Ս. Աստուածմանի.	1701 սեպտ. 8 Միխիմար Սերստացի կը հիմնէ Միխիմարեան ուխտը Պոլսոյ մէջ:
9	Դշ.—	1922 սեպտ.	9 Թուրքերը Իզմիր կը մանեն:— 1876 սեպտ. 9 Վիքթոր Լամուէլ Ս. Ղազար կ'այցելէ:
10	Դշ.—	1922 սեպտ.	10 կը գումարուի Ռումանահայ Սեմ. սրտոց. անդրանիկ ժողովը:
11	Եշ.—	1875 սեպտ.	11 կը ծնի Տիրան Զրարեան գրագէտը, սպաննուած 1922ին:
12	Ուր.—	1812 սեպտ.	12 կը մեռնի առաջին վառօդապետ Առարել Տատեան բարեգործ ամբան, ծնած 1753ին:
13	Շր.—	1848 սեպտ.	13 Եռմէն զօրքերուն հեղոսական կռիւը Թուրք բանակին դէմ Տէպուլ Ափիլի մէջ:
14	Կիր.—	խաչ վերաց.	1895 սեպտ. 14 Չերնափոտայի մեծ կամուրջին բացումը:— 1918 սեպտ. 14 Անգլիացիները կը պարպեն Պարուն:
15	Բշ.—	Մեռ էլոց խաչի.	1918 սեպտ. 15 Թուրքերը Պարու կը մանեն:

Դ Ա Ն Ի Է Լ Վ Ա Ր Ի Ժ Ա Ն
(Բանաստեղծ)

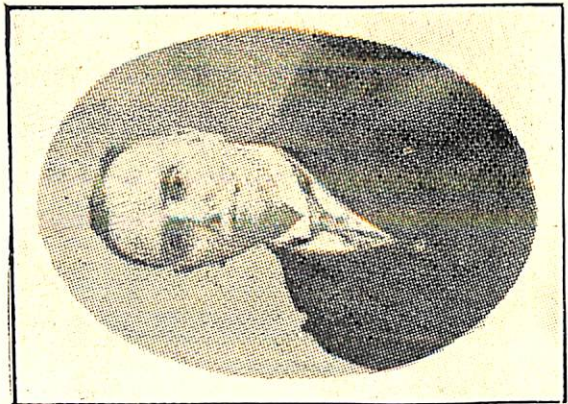
Թ Լ Կ Ա Տ Ի Ն Յ Ի Ն
(Գրագէտ)

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին որպէսզի մարտը հայերէն խօսի ամէն ատեն ոչ ամէն տեղ

1930 — Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Բ

16	ԴՉ. —	1822 սեպտ. 16	կը ծնի վրացոսան Ներենցի.— 1918 սեպտ. 16	Թուրքերը կը շարունակեն Պաքուի ջարդը:
17	ԴՉ. —	1858 սեպտ. 17	Ճեռնի յայտնի թմիշկ Մեղրէաս Բորովիչ ծնած Սուչավոյ	
18	ՆՉ. —	1840 սեպտ. 18	պատրիարքարանը կը վաւերացնէ Եաշի հայ համայնքին կանոնադրումը.— 1885 սեպտ. 18	Արեւելեան Բումէլի կը միացուի Պուլկարիոյ:
19	Ուր. —	1918 սեպտ. 19	տեղի կ'ունենայ Արարայի հերոսամարտը:	
20	Շր. —	1863 սեպտ. 20	առաջին նիստ Պոլսոյ Ազգ. Երեսօխ. Ժողովին:— 1862 սեպտ. 20	Տիրան Գեղեկեան, նահատակուած 1915ին: և Տիրան Գեղեկեան, նահատակուած 1915ին: և
21	Կիր. —	1921 սեպտ. 21	Ազգերու Դաշնակցութիւնը կ'որոշէ հիմնել Հայ Ազգ. Օճախ մը:	
22	ԲՉ. —	1789 սեպտ. 22	Ռուս բանակը Թուրքերը կը վտարէ Ռումանիայէն.— 1838 սեպտ. 22	Պոլիս կը ծնի Հայր Սամուէլ Գանձարեան, մատենագիր և բառագիր, մեռած 1859ին:
23	ԴՉ. —	1920 սեպտ. 23	Քեզզիմ Գարապէթիը կը սկսի իր յարձակողականը Հայաստանի վրայ:	
24	ԴՉ. —	1893 սեպտ. 24	հիմնարկէր Բերայի Էսսեան վարժարանին:	
25	ՆՉ. —	1899 սեպտ. 25	կը տօնուի Էջմիածնայ ճեմարանին 25 ամակը:	
26	Ուր. —	1895 սեպտ. 26	Զէյթուն կ'ապստամբի:— 1921 սեպտ. 26	հայրենասէր և հրապարակագիր Մկրտիչ Փորթուզալեան կը մեռնի:
27	Շր. —	1888 սեպտ. 27	Փորթուզալի արքայական ամուլ Ս. Դազար կ'այցելէ:	
28	Կիր. —	1819 սեպտ. 28	կը ծնի Տօրթ. Նահապետ Ռուսինեան, գրագէտ և գործիչ:— Մեռած 1880 յուլ. 29ին:	
29	ԲՉ. —	1888 սեպտ. 29	Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի Խորէն Արք. Աշըղեան:	
30	ԴՉ. —	1895 սեպտ. 30	տեղի կ'ունենայ Պապը Ալիի ցոյցը:	

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին, որպէսզի անատուններն ալ սխիւտ ու պաշտպանէ ան

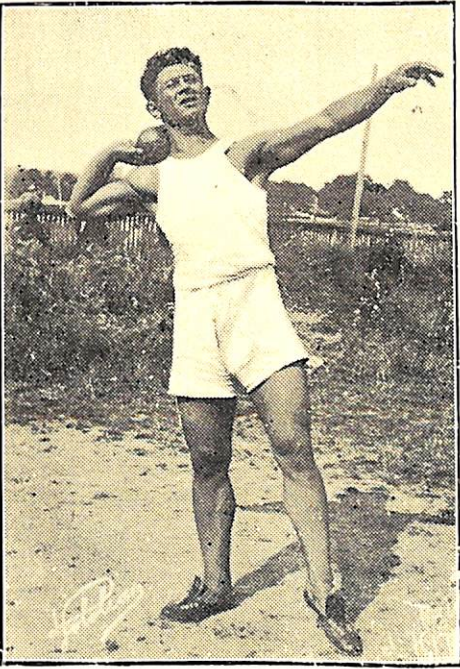
ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՐԱԳ
(Կրտսէպ)

ՕՐԱՆ ԵՐԱՐԱՆՆԵԱՆ ԱՒԱՆԱՆՆԵՐ
(Բանաստեղծ)

1930 — Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

1	ԴՂ.—	1876 հոկտ.	1 բացում Պերպլեբեան վարժարանին Պոլսոյ մէջ:
2	ՆՂ.—	1827 հոկտ.	2 Ռուսերը Պարսկկներէն կ'առնեն Էջմիածինը:
3	Ռւր.—	1877 հոկտ.	3 Էնկիւրիի մէջ կը ծնի Վեցէտիկի արդի Արքանայրը հայր Յովնան Աւգեբեան:—1926 հոկտ. 3ին կը մեռնի մեծ երգիծարան Երուանդ Օսեան:
4	Շր.—	1897 հոկտ.	4 կը մեռնի ազգ. ապանաւոր գործիչ սօքր. Սերվիչէն:
5	Կիր.—	1868 հոկտ.	5 կը մեռնի Բարունակ պէյ Ֆերուխան, գրագէտ եւ ազգ. գործիչ:
6	ԲՂ.—	1838 հոկտ.	6 հիմնարկէ՛ք Վիեննայի Մխիթարեանց շէնկին:
7	ԴՂ.—	1901 հոկտ.	7 կը մեռնի Յարութիւն փառա Տասեան, պէտ. եւ ազգ. գործիչ:
8	ԴՂ.—	1870 հոկտ.	8 կը ծնի հայր Արսէն Ղազիկեան, անխոնջ բարգմանիչը:— 1876 հոկտ. 9 Կլաւսըսոն Ս. Ղազար կ'այցելէ:
9	ՆՂ.—	1873 հոկտ.	9 Խրիմեան կը հրժարի Պոլսոյ պատրիարքութենէն:
10	Ռւր.—	1914 հոկտ.	10 կը մեռնի Ռուսանիոյ քարոզի բազաւորը:
11	Շր.—	1913 հոկտ.	11 կը սօմուի հայ սանեռու գիւթարգմանչաց: <u>ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐ:</u>
12	Կիր.—	1913 հոկտ.	12 կը մեռնի ազգ. գործիչ Սիմեան Զատարեան:— 1902 հոկտ. 12 Սահակ եպ. Խապատեան Կիլիկիոյ կաթողիկոս կ'ընտրուի:
13	ԲՂ.—	1921 հոկտ.	13 կը կնուի Կարսի դաշնագիրը Քեմալի եւ Երեսնի միջեւ:
14	ԴՂ.—	1876 հոկտ.	14 կը մեռնի հայր Եղուարդ Հիւրմիւզ, Ֆերոզ եւ բարգմանիչ:
15	ԴՂ.—	1865 հոկտ.	15 կը մեռնի Պոլիս Յակոբ Կրնիկեան, ազգ. եւ պէտ. գործիչ:

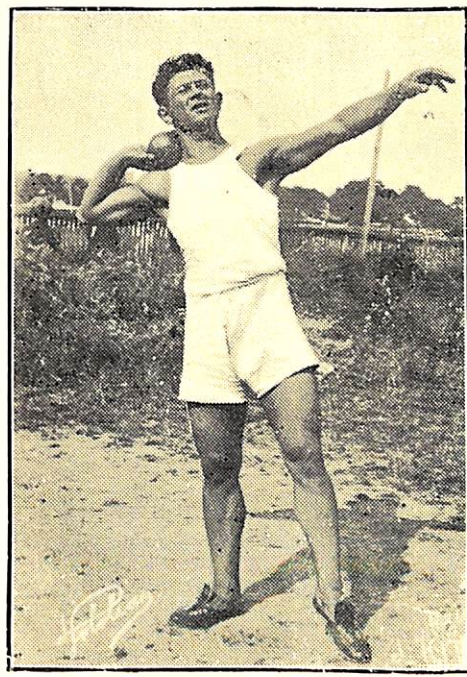

ԺԻՐՍՅՐ ԽԹԻԿԵԱՆ
ԳՈՆՆՂ ՆԵՍԵՂՈՒ ՀԱՅ ԿԻՍՏՅԱՆԸ

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի միշտ զոչարք ոչ խանդարտառ ըլլայ ան

1930 — Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

1	ԴՂ.—	1876 հոկտ.	1 բացում Պերպերեան վարժարանին Պոլսոյ մէջ:
2	ՆՂ.—	1827 հոկտ.	2 Ռուսերը Պարսիկներէն կ'առնեն Էջմիածինը:
3	Ուր.—	1877 հոկտ.	3 Էնկիւրիի մէջ կը ձնի գեներալի արդի Արքանայրը հայր Յովնան Աւգերեան:—1926 հոկտ. 3ին կը մեռնի մեծ երգիծաբան Երուանդ Օսեան:
4	Շր.—	1897 հոկտ.	4 կը մեռնի ազգ. ակամաւոր գործիչ սօքր. Սերվիլէն,
5	Կիր.—	1868 հոկտ.	5 կը մեռնի Բարունակ պէյ Ֆերուխան, գրագէտ եւ ազգ. գործիչ:
6	ԲՂ.—	1838 հոկտ.	6 հիմնարկէ՛ք Վիեննայի Միսիոնարեանց շէնքին:
7	ԴՂ.—	1901 հոկտ.	7 կը մեռնի Յարութիւն փաշա Տասեան, պէտ. եւ ազգ. գործիչ:
8	ԴՂ.—	1870 հոկտ.	8 կը ձնի հայր Արսէն Ղազիկեան, անխոնջ քարգմանիչը:— 1876 հոկտ. 9 Կլասքոսթոն Ս. Ղազար կ'այցելէ:
9	ՆՂ.—	1873 հոկտ.	9 խրիմեան կը հրաժարի Պոլսոյ պատրիարքաբէնէն:
10	Ուր.—	1914 հոկտ.	10 կը մեռնի Ռուսական Քարօլ քաղաւորը:
11	Շր.—	<u>Թարգմանչաց: ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐ:</u> 1913 հոկտ. 11 կը տնտեսի հայ տնտեսուհիները: 1500 ամեակը:	
12	Կիր.—	1913 հոկտ.	12 կը մեռնի ազգ. գործիչ Սիմեոն Զաւարեան:— 1902 հոկտ. 12 Սահակ Եպ. Խաչատեան Կիլիկիոյ կաթողիկոս կ'ընտրուի:
13	ԲՂ.—	1921 հոկտ.	13 կը կնկուի Կարսի դաշնագիրը Քէմալի եւ Երեսանի միջեւ:
14	ԴՂ.—	1876 հոկտ.	14 կը մեռնի հայր Եղսուարդ Հիւրմիւզ, կերպող եւ քարգմանիչ:
15	ԴՂ.—	1865 հոկտ.	15 կը մեռնի Պոլիս Յակոբ Կրնիկեան, ազգ. եւ պէտ. գործիչ:

ԺԻՐՍՅՐ ԽԹԻԿԵԱՆ
ԳՈՒՆԴ ՆԵՏԵԼՈՒ ՀԱՅ ԱԽՈՅԿԱՆԸ

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի միշտ գոշարք ոչ խանդարտառ ըլլայ ան

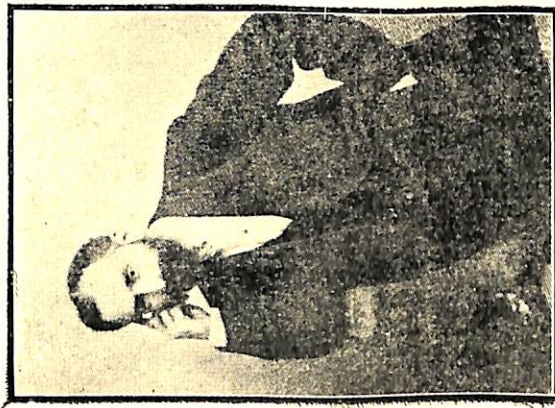
1930 — Հ Ո Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

16	ԵՂ. —	1794 հոսկ. 16 Մասրաւի մէջ լոյս կը տես'է Ա. հայ քերրը «Ազգարար»:
17	Ուր. —	1884 հոկտ. 17 կը մեռնի Պոլսոյ մէջ Յովնանէս Չամբիչ, նախկին նախարար հան- րօզուս շինութեանց:
18	Շր. —	<u>Չորս Աւետարանիչք</u> : 1910 հոկտ. 18 կը մեռնի Երուսաղէմի պատրիարք Յարութիւն Վենայեան:
19	Կիր. —	1892 հոկտ. 19 կը մեռնի հայր Աբրահամ ճաւեան մասնագիրք:
20	Է. —	1921 հոկտ. 20 Էնկիւրիի մէջ կը կենդիւ մեռնէրուր զաւեանագիրք որ Կիլիկիան պարպել կու տայ:
21	Դ. —	1882 հոկտ. 21 զոն կ'երթայ համբաւաւոր բժիշկ Տօհր Բեարիպեան՝ 61 տարու:
22	Դ. —	1853 հոկտ. 22 Պոլսոյ առաջին ուսումն. խորհուրդը կ'ընտրուի:— 1915 հոկտ. 22ին հայ կամաւորները կը զբաւեն վանք:
23	Ե. —	1926 հոկտ. 23 Ալեքսանդրապօլ կը կործանի երկրաշարժէն — 1836 հոկտ. 23 Թի- մուս Ս. զաւար կ'այցելէ:
24	Ուր. —	1823 հոկտ. 24 կը ծնի Կարապէտ Երիւնեան Մասիսի խմբագիրը, մեռած 1904ին:
25	Շր. —	1707 հոկտ. 25 կը նահատակուի Քէօմիւրեան Կոմիտաս Կանանան:
26	Կիր. —	<u>Դիւան խոյ</u> : Sf. Dimitrie : 1884 հոկտ. 26 կը մեռնի Ներսէս Վարժապետեան հայ- րենասէր պատրիարքը:— 1680 հոկտ. 26 հայերը կը հիւրընկալուին Արշէալ:
27	Բ. —	1830 հոկտ. 27 կը ծնի Միխայէլ Նալպանեան մեծ բանաստեղծն ու հայրենասէրը
28	Դ. —	1907 հոկտ. 28 կը մեռնի Խրիսեան հայրիկ, 87 տարեկան:
29	Դ. —	1875 հոկտ. 29 կը ծնի Ռուսնիոյ Մարի Բազուկիս:— 1923 հոկտ. 29 Թուրքիոյ մէջ հանրապետութիւն կը հռչակուի:
30	Ե. —	1840 հոկտ. 30 Պոլիս կը սկսի լոյս տեսնել «Ազգարար Բիւզանդեան» քերրը.
31	Ուր. —	1858 հոկտ. 31 Պոլսոյ պատրիարք կ'ընտրուի Գեորգ Արք. Քիւրէսէնեան, սպառազ կարողիկոսը:

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի աշխատասէր ոչ կորուցի ըլլայ ան

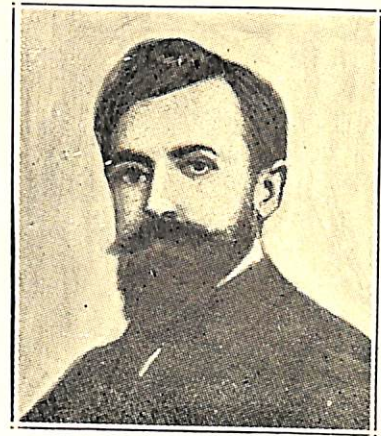
ՊՆԴՐԱՆՆԵՐ
(Բանաստեղծ)

ՊՆԴՐԱՆՆԵՐ
(Բանաստեղծ)

1930 — Ն. ՈՅԵՄԲԵՐ

1	Շր. —	1918 նոյ. 1 կը հիմնուի Հ. Մ. Ը. Մ. Ը Պուլսոյ մէջ: — 1922 նոյ. 1 Թուրքիոյ մէջ Թուրքականութիւնը կը շնչուի:
2	Կիր. —	1704 նոյ. 2 կը մեռնի Անդրէաս Ակոլում հայագէտ գերմանացիին:
3	Բշ. —	1830 նոյ. 3 Սուլթան Մէճիտ Կիւլհանէի ի սննդը հիւանդունով բարեկարգութիւն կը խոստանայ:
4	Դշ. —	1893 նոյ. 4 Պոլիս կը մեռնի Խորէն Նարպէյ, բերձող եւ հոստոր:
5	Դշ. —	1896 նոյ. 5 տեղի կ'ունենայ Էվէրէի չարղը:
6	Եշ. —	1897 նոյ. 6 կը մեռնի մասնագիր և նախարար Միքայէլ փաշա Փորձագոյ, 55 տարու:
7	Ուր. —	1921 նոյ. 7 կը ծնի Ռուսմիրոյ Միհայ Թագաւորը: — 1917 նոյ. 7 տեղի կ'ունենայ խորհրդային յեղափոխութիւնը:
8	Շր. —	Հրեշտակապետ: 1840 նոյ. 8 Միհայ Սնուրգա Մուրափայի իշխանը կը վաւերացնէ Եաշի հոյ նամային կանոնագիրը: — 1914 նոյ. 8 ոտները կը զրաւեն Բասենի և Ալաշկերտի դաշտերը:
9	Կիր. —	1901 նոյ. 9 կը մեռնի Հ. Դևոն Ալիշան, բանասէր և բանաստեղծ:
10	Բշ. —	1870 նոյ. 10 երգահան Օֆէնպախ Ս. Դ. Գար կ'այցելէ:
11	Դշ. —	1918 նոյ. 11 կը կնքուի Մեծ պատերազմին զինադադարը:
12	Դշ. —	1918 նոյ. 12 Գերմաները Պուրէշը կը պարզեն: —
13	Եշ. —	1596 նոյ. 13 Միհայիլ Պրափուլ Թուրքերը կը չախչախէ Պուրէշի մէջ:
14	Ուր. —	1900 նոյ. 14 կը մեռնի Խորէն Եպ. Ստեփանէ զրագէտ եկեղեցականը:
15	Շր. —	Ամենայն Մրբոց: 1917 նոյ. 15 Բլէմանս ձեռք կ'առնէ Ֆրանսայի ղեկը: — 1866 նոյ. 15 Պոլիս կը մեռնի ճարտար սպետ Կ սրապետ Պ սլեան ամիրան.

Ա. ԱՅԱՐՈՆՅԱՆ

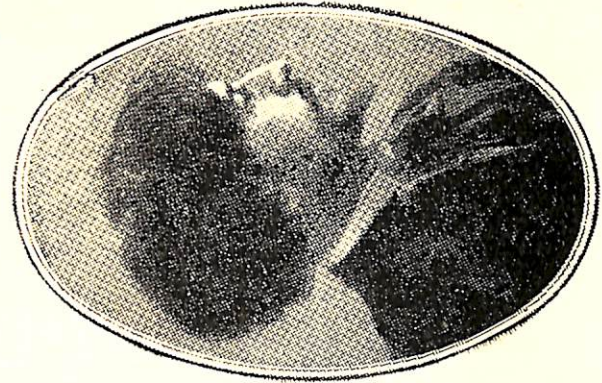

ԳԵՂԱՄ

Չաւակի յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.-ին որպէսզի տնտեսող ըլլայ ան

1930 — ՆՈՅԵՄԲԵՐ

16	Գիր.—	Հ. Մ. Ը. Մ. Օր : 1847 նոյ. 16 հոյ բողոքականները կը ճանչցուն իրր անջատ համայնք:
17	Բշ.—	1892 նոյ. 17 կը մեռնի զրագէտ Դ. Իրեղին Եպ. Սրուանձտեանց: Ծնած էր 1840ին:
18	Գշ.—	1823 նոյ. 18 կը մեռնի հռչակաւոր պատմագէր Հ. Միր. Չամչեան: Ծնած էր 1738ին:
19	Գշ.—	1826 նոյ. 19 կը ծնի Պոլիս նաբարսպետ Նիկողոս պէյ Պալան, մեռած 1858ին:
20	Նշ.—	1831 նոյ. 20 Յովհ. Արք. Կարբեցի կամողիկոս կ'օծուի Էջմիածնի մէջ:
21	Ուր.—	Ընդալուծմն Ս. Ասուածամկի: 1917 նոյ. 21 Լէնին ընդհ. հաշտութիւն կ'առաջարկէ բոլոր պատերազմիկներուն:
22	Շր.—	1714 նոյ. 22 կը մեռնի Ալեքոնտար Զաւղայեցին կամողիկոս:
23	Գիր.—	1925 նոյ. 23 Հ. Մ. Ը. Մ.ի առաքելութիւնը Ռուսոք:
24	Բշ.—	1854 նոյ. 24 կը մեռնի Հ. Յարութիւն Սեգերեան 80 տարու:
25	Գշ.—	1920 նոյ. 25 Հայաստանի մէջ կը կազմուի Վրացեանի դահլիճը Օհանջանեանի կառավարութեան տեղ:
26	Գշ.—	1851 նոյ. 26 կը եեռնի Հ. Մինաս Բժշկեան, ծնած էր 1777ին Տրապիզոն:
27	Նշ.—	1919 նոյ. 27 Պուլկարիս կը ստորագրէ Նէոյիի դաճնագիրը:
28	Ուր.—	1877 նոյ. 28 Փլէվնայի յաղմանակը Թուրքերուն դէմ:— 1918 նոյ. 28 Վիլնիւս գահընկէց կ'ըլլայ:
29	Շր.—	Թողէոս եւ Բարբուղիմէոս: 1868 նոյ 29 կը մեռնի մեծ բանաստեղծ Մկրտիչ Յէշիկժաշեան, ծնած էր 1827ին:— 1393 նոյ. 29 կը մեռնի Փարիզի Հայոց վերջին Սագաւորը Լեօն Յ.
30	Գիր.—	1859 նոյ. 30 Պոլիս կը մեռնի Նիկողայոս Զօրայեան, զրագէտ եւ ազգ. գործիչ:— 1920 նոյ. 30 Մոսկուայի ներկայացուցիչ Լըզրան Հայաստանի վերջնագիր կու տայ ընդունելու խորհրդալին կարգերը:

ՏՊԳԹԱՆ ՉՂԱԲԵԱՆ
(Կրագէտ)

ՏՊԳԹԱՆ ՊԱՂԹԵԵԼԱՆ
(Կրագէտ)

Չառակդ յաեճնե Հ. Մ. Ը. Մ.-ին, որպէսզի մարոչր ըլլայ մտածոշմով, խօսքով ու գործով

1930 — Դ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

1	ԲՂ.—	1818 ղեկս. 1 Թրանսիլվանիա կը միանայ մայր հայրենիքին:— 1899 ղեկս. 1ին կը մեռնի Տիգրան Երկաթ հայրենասէր գրագէտը
2	ԴՂ.—	1920 ղեկս. 2 Հայաստան կը մտնեն խորհրդային կարգերը:— Նոյն օր կը կենտի Ալեքսանդրապօլի հայերու ղեկավարը:
3	ԴՂ.—	1903 ղեկս. 3 Չոլտայ մէջ կը մեռնի Մասաթիա Գարազաւ, պատմաբան եւ ներական, ծնած էր 1818ին:
4	ԵՂ.—	1827 ղեկս. 4 Պոլտոյ մեջ կը ծնի հայր Գարեգին Չարպիանեւեան, մեռած 1901 Վեհր. 13ին:
5	Ուր.—	1890 ղեկս. 5 Միսիլլիի մէջ կը մեռնի Մկրտիչ Աղաբօն, ազգային եւ պէս. գործիչ:
6	Շր.—	1882 ղեկս. 6 կը մեռնի Գեորգ Գ. կարողիկոս հիմնադիր նեմուհանի:
7	Պր.—	1902 ղեկս. 7 կը մեռնի բարերար Աւետիս Դո կասեան:
8	ԲՂ.—	1882 ղեկս. 8 Տեղի կ'ունենայ առաջին ցոյցը կարևոյ մէջ:
9	ԴՂ.—	<u>Յգուծիչն Ս. Աստուածածին:</u> 1881 ղեկս. 9 կը մեռնի ժրանացի հայագէտ Լյսուա Տիւլօրիէ:
10	ԴՂ.—	1910 ղեկս. 10 Պետարապիա կը միանայ ռուսէն մայր հայրենիքին:
11	ԵՂ.—	1910 ղեկս. 11 կը մեռնի Իզմիրեան Մասթէոս կարողիկոս:
12	Ուր.—	1866 ղեկս. 12 կը մեռնի բանաստեղծ եւ մասնագիր հայր Արսէն Բագրատունի ծնած էր 1790ին:
13	Շր.—	<u>Ս. ՅԱԿՈՐ:</u> 1890 ղեկս. 13 կը մեռնի Մկրտիչ Կոմի յայտնի բանասէր, ծնած էր 1790ին:— 1917 ղեկս. 13 կը կազմուի հայկ. գորաբանակը՝ Ջօր. Նազարեգեանի հրամանին տակ:
14	Պր.—	1465 ղեկս. 14 Շրէժան-շէլ-Մարէ կը յարձակի Մաթիաս քաղաւորի գորհերուն վրայ ջերարէ Ալպապայի մէջ:
15	ԲՂ.—	1917 ղեկս. 15 Քիւնէլ մէջ կը հիմնուի Մոլտովական հանրապետութիւնը:

ՄԵԼՔՈՆ ԿԻՒՐՃԵԱՆ
(Գրագէտ)

ԵՐՈՒԱՆԴ ՍՐՍԱՔԵՇԽԱՆԼԵԱՆ
(Գրագէտ)

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի վեհանձն ըլլայ ան

1930 — Գ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

16	ԳՁ. —	1892 թիվ. 16 կր մեռնի հայազէ ժրանացի Շրուսթմ.
17	ԳՁ. —	1876 թիվ. 17 կր մեռնի նկարիչ Արահամ Սագանան:
18	ՅՁ. —	1879 թիվ. 18 կր մեռնի արեւելագէ Մորքան:
19	Ուր. —	1872 թիվ. 19 կր մեռնի «Մեակի» խմբագիր Գրիգոր Աւժոււնին: Ծնած էր 1845 թին:
20	Շր. —	<u>Արգար</u> : 1858 թիվ. 20 կր սխի սպուիլ «Արեւմտե» հանդէտը փարիզի մէջ:
21	Կիր. —	1834 թիվ. 21 կր ծնի գազէ և հայրենասէր Գրիգոր Օսեան: Մեռած է 1887 թին:
22	ԲՁ. —	1860 թիվ. 22 կր մեռնի Պետրոս Ամիրա Խորասանեան, անդամ պարսիարհարանի ժողովներու:
23	ԳՁ. —	<u>Դաւիթ Մարգարէ</u> : 1877 թիվ. 23 ռումէն զօրք կր հայէ Վլախի վրայ:
24	ԳՁ. —	1827 թիվ. 24 կր մեռնի հայր Գաբրիէլ Աւետիսեան հմուտ Միսիբարեանը, ծնած 1751 թին Պոլսոյ:
25	ՅՁ. —	<u>Ս. Ստեփաննոս</u> : 1895 թիվ. 25 տղի կ'ունենայ լեղեսիոյ կոստրածը:—1886 թիվ. 25 կր մեռնի զօրավար Լորիս Մելիխով. ծնած 1826 թին:
26	Ուր. —	1430 թիվ. 26 Վլաս Յէյլէ՞թուրներ կր չախչախէ Պուրէշի առջև:
27	Շր. —	<u>Պետրոս և Պօղոս</u> : 1799 թիվ. 27 ման Դուկաս կարողիկոս Կարնեցիի:
28	Կիր. —	1892 թիվ. 28 ամուսնուրիւն ժէրսիանս և Մարի նախկին արհայական ամուլին:
29	ԲՁ. —	<u>Որդիք Ուսումնա</u> : 1843 թիվ. 29 կր մեռնի Պօղոս պէյ Եռսուժ, պետական մարդ Եգիպտոսի մէջ:
30	ԳՁ. —	1420 թիվ. 30 Ռումէն զօրք կր գրած Պրատօլի բերդը:
31	ԳՁ. —	1779 թիվ. 31 Դարամեան Եղուարդ Ռամայէլ կ'ընէ իր մծ կսակը:

Չառակոյ յանձնէ Հ. Մ. Ը. Մ.ին
որպէսզի վաղը չզոջաս

ԱՐՏ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
(Գրագէտ)

ՄԻԱՔ ՄԵՏՈՒՐԵՆՑ
(Կանաանեղծ)

0021981

5406

2008

<< Ազգային գրադարան

2 0 0 8

NL0021981

